

Prva knjiga iz trilogije D. Boorstina

Zašto Kinezi nisu otkrili Ameriku

piše Zvonimir Despot

Boorstin je bio odvjetnik, ali njegova je strast bila povijest, kojoj je posvetio dobar dio svojega života i rada

Hrvatska je još uvijek siromašna za niz stranih izdanja kojih nemamo u hrvatskom prijevodu, i to sa svih područja. Dobar dio naših nakladnika pretežito se usmjerio na komercijalna izdanja, pa je zahtjevniji čitatelj često uskraćen za neke druge sadržaje koji su u svijetu ne samo već davno objavljeni nego su bili i hitovi, a njihovi su autori za njih dobili mnogobrojne respektabilne nagrade.

Zagrebački TIM press objavio je izdanje za koje se ne može reći da je komercijalno, da će na njemu zaraditi, ali je iznimno zanimljivo i poučno, baš kao i njegov autor. Riječ je o Amerikancu Danielu J. Boorstinu koji je umro u Washingtonu prije četiri i pol godine, a iza sebe je ostavio niz respektabilnih knjiga, kao što su "Otkrivači", prva knjiga iz trilogije o znanstvenoj, filozofskoj i kulturnoj povijesti čovječanstva čije je prvo izdanje izašlo još 1983., a TIM press sad nam je podario i hrvatsko izdanje.

Boorstin je bio odvjetnik, ali njegova je strast bila povijest. I njoj je zapravo na kraju posvetio dobar dio svojega života i rada, pa je tako bio i gostujući profesor povijesti na nizu sveučilišta te pročelnik Katedre za američku povijest na Sorbo-

ni... Iza sebe je ostavio više od 20 knjiga od kojih je najpoznatija druga trilogija o američkoj znanstvenoj i socijalnoj povijesti pod nazivom "Amerikanci" koju je podijelio na "Kolonijalno iskustvo", "Nacionalno iskustvo" i "Demokratsko iskustvo". Za posljednju je dobio i Pulitzerovu nagradu za povijest.

U knjizi "Otkrivači" bavi se ljudima i događajima koji su čovječanstvu podarili sva moguća otkrića, i to davno prije nama poznatih otkrivača kao što su bili, primjerice, Kolumbo ili Kopernik. Priča o našoj povijesti na sasvim drukčiji način od klasičnih povijesnih knjiga i udžbenika. Njegov je ulaz i pristup priči zbog toga zanimljiviji i izazovniji za svakog čitatelja. Boorstin odmah u uvodu upućuje čitatelja: "Postavio sam i neka neuobičajena pitanja. Zašto Kinezi nisu 'otkrili' Europu i Ameriku? Zašto Arapi nisu oplovili Afriku i svijet? Zašto je

Prvo izdanje "Otkrivača" izašlo još 1983., a TIM press sad nam je podario i hrvatsko izdanje

U knjizi "Otkrivači" D. Boorstin bavi se ljudima i događajima koji su čovječanstvu podarili sva moguća otkrića, i to davno prije nama poznatih otkrivača kao što su bili, primjerice, Kolumbo ili Kopernik

ljudima trebalo toliko vremena da shvate kako se Zemlja vrti oko Sunca? Zašto su ljudi počeli vjerovati da postoje 'vrste' biljaka i životinja? Zašto su činjenice o pretpovijesti i otkrivanje napretka civilizacije prihvaćani tako sporo? Tu sam uključio priče o tek nekoliko presudnih izuma, o satu, kompasu, teleskopu, mikroskopu, tiskarskom stroju i pokretnim slovima, koji su bitno pridonijeli novim otkrićima. Nisam ispričao pripovijest o nastanku vlada, vođenju ratova, usponu i padu carstava. Nisam napisao ni kroniku kulture, pripovijest o Čovjeku Stvaraocu, o graditeljstvu, slikarstvu, kiparstvu, glazbi i književnosti, o onome što uvećava radost čovjekova življenja. Moje zanimanje zadržava se na ljudskoj potrebi za znanjem, za znanjem o onome što jest ondje vani".

Nakon "Otkrivača" nastali su "Stvaraoci" i "Tragači", sastavni dio spomenute trilogije. Valja stoga očekivati da ćemo i njih uskoro imati na hrvatskom jeziku.